

Univerzitet u Nišu
Fakultet zaštite na radu u Nišu

Dragan Cvetković
Momir Praščević
Darko Mihajlov

FIZIČKE ŠTETNOSTI

ZBIRKA REŠENIH ZADATAKA

Niš, 2013.

Dr Dragan Cvetković, red. prof.

Dr Momir Prašćević, vanr. prof.

Mr Darko Mihajlov, asistent

FIZIČKE ŠTETNOSTI - ZBIRKA REŠENIH ZADATAKA

Prvo izdanje 2013. godine

Na osnovu odluke Naučno - nastavnog veća Fakulteta zaštite na radu u Nišu, broj 03-389/4 od 24. 09. 2013. godine rukopis je odobren za štampu kao pomoćni udžbenik.

Izdavač:

Fakultet zaštite na radu u Nišu

Niš, Čarnojevića 10a

Za izdavača:

Prof. dr Ljiljana Živković, dekan Fakulteta zaštite na radu u Nišu

Recenzent:

Dr Dragan Veličković, red. prof. Fakulteta zaštite na radu, u penziji

Tehnički urednik: autori

Dizajn korice:

Avramović Design - AvramovicDesign.com

Štampa:

M Kops Centar - Niš

Tiraž: 200

ISBN: 978-86-6093-050-9

PREDGOVOR

Potreba za usklađivanjem sistema visokog obrazovanja Srbije, prema obavezama preuzetim Bolonjskom deklaracijom, dovela je do reforme studijskih programa na Fakultetu zaštite na radu i formiranja novih oblasti i nastavnih predmeta koji nisu bili u dovoljnoj meri pokriveni udžbeničkom literaturom. Postojeća literatura koja je delimično obuhvatala nastavna područja predmeta "Fizički parametri u radnoj i životnoj sredini" nije u dovoljnoj meri pokrivala gradivo novog nastavnog predmeta, pa je namera autora bila da se na jednom mestu obuhvati kompletno gradivo nastavnog predmeta "Fizički parametri u radnoj i životnoj sredini", osveži i dopuni repertoar rešenih zadataka.

***Fizičke štetnosti - zbirka rešenih zadataka** sadrži materiju koja se u okviru predmeta "Fizički parametri u radnoj i životnoj sredini" predaje studentima druge godine osnovnih akademskih studija Fakulteta zaštite na radu u Nišu, na studijskom programu "Zaštita radne i životne sredine" od školske 2008/2009. godine. U ovoj zbirci zadataka se nalaze zadaci koji su korišćeni u prethodnom periodu na računskim vežbama ili kao ispitni zadaci. Zadaci su koncipirani na taj način da korisnika zbirke postepeno uvode u datu problematiku. Realno prisustvo fizičkih štetnosti u industrijskom ambijentu i životnoj sredini opredelilo je autore da u zbirku uvrste zadatke i proračune koji se odnose na konkretne i realne probleme.*

Zbirka zadataka je prevashodno namenjena studentima Fakulteta zaštite na radu u Nišu, kako za osnovni nastavni predmet za koji je napisana, tako i za ostale nastavne predmete koji pokrivaju neku od oblasti obuhvaćenu ovom zbirkom. Zbirku zadataka mogu koristiti i studenti drugih tehničkih fakulteta na kojima se kroz odgovarajuće nastavne predmete izučavaju fizičke štetnosti, a takođe i inženjeri različitih struka koji se u svojim istraživanjima i praksi sreću sa problemima iz ove oblasti.

Autori se srdačno zahvaljuju recenzentu dr Draganu Veličkoviću, red. prof. Fakulteta zaštite na radu u Nišu, u penziji, na korisnim sugestijama i uloženom trudu oko recenzije ove zbirke.

Sve eventualne sugestije i primedbe od strane čitalaca, koje bi doprinele poboljšanju kvaliteta zbirke i ukazale na moguće propuste, biće rado prihvaćene.

SADRŽAJ

BUKA	Strana
1 Fizički koncept buke	7
2 Fiziološki koncept buke	17
3 Ocena buke	33
4 Buka u zatvorenom prostoru	41
VIBRACIJE	
5 Kinematika vibracija	55
6 Dinamika vibracija	63
7 Ocena vibracija	75
ELEKTROMAGNETNA ZRAČENJA	
8 Električna zračenja	81
9 Osvetljenje	93
10 Toplotno zračenje	107
11 Jonizujuća zračenja	113
LITERATURA	121

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

534.7/.8(075.8)(076)
537.531(075.8)(076)

ЦВЕТКОВИЋ, Драган, 1949-
Fizičke štetnosti : zbirka rešenih
zadataka / Dragan Cvetković, Momir Praščević,
Darko Mihajlov. - Niš : Fakultet zaštite na
radu, 2013 (Niš : M kops centar). - 123 str.
: graf. prikazi, tabele ; 24 cm

Na nasl. str.: Univerzitet u Nišu. - Tiraž
200. - Bibliografija: str. 123.

ISBN 978-86-6093-050-9

1. Прашчевић, Момир, 1965- [аутор] 2.
Михајлов, Дарко, 1969- [аутор]
а) Бука - Задачи б) Вибрације - Задачи
с) Електромагнетнетско зрачење - Задачи
COBISS.SR-ID 201437708